

PADOMJU KULDĪGA

Latvijas Kompartijas
Kuldīgas rajona komitejas
un Kuldīgas rajona izpildu
komitejas organs

IZNĀK TRISREIZES NEDELĀ
Redakcija Kuldīgā, Ventas ielā Nr. 19
Tālrunis Nr. 105
Redakcija atvērta no plkst. 9—18
Numurs maksā 15 kap.

Nr. 71 (1960)

Svētdien, 1957. g. 16. jūnijā

13. gads

Latvijas KP Centralajā Komitejā un Latvijas PSR Ministru Padomē Par siena novākšanu un skābbarības sagatavošanu republikas kolchozos un padomju saimniecībās

Latvijas KP CK birojs un Latvijas PSR Ministru Padome izskatījusi jautājumu „Par siena novākšanu un skābbarības sagatavošanu republikas kolchozos un padomju saimniecībās” un pieņēmusi attiecīgu lēmumu. Latvijas KP CK un republikas Ministru Padome atzīmē, ka 1956. gadā daudzi republikas kolchozi un padomju saimniecības neapmierinoši organizējuši siena plauju un skābbarības sagatavošanu, tādējādi sagādājot maz lopbarības 1956.—1957. gada ziemai un pieļaujot lopu produktivitātes pazemināšanos. Valmieras, Cēsu, Jēkabpils un Ērgļu rajona kolchozos, padomju saimniecībās „Sala”, „Drusti”, „Ogre”, „Bērstele” un citās 1956.—1957. gada ziemā sakarā ar lopu slinkto nodrošināšanu ar rupju un, it īpaši, sulīgu barību, palicis neiegūts daudz lopkopības produkcijas.

Republikas labākie kolchozi un padomju saimniecības likuši vērā pagājušajā gadā pieļautos trūkumus un šogad agri izvērsuši siena plauju un skābbarības sagatavošanu. Abrenes rajona Kalpina vārdā nosauktais kolchozs sāka plaut siena jau 5. jūnijā. Balvu rajona lauksaimniecības artelis „Putiņleņina” līdz 5. jūnijam jau bija sagatavojis 72 tonnas skābbarības un Daugavpils rajona kolchozs „Udarņik” — 60 tonnas. Padomju saimniecībā „Daugava” ieskābētas 375 tonnas. Vairāk nekā 20 hektaru zālāju noplauša padomju saimniecībā „Vestiena”.

Tomēr daudzas partijas rajonu komitejas, rajonu izpildkomitejas, MTS, kolchozu un padomju saimniecību vadītāji nav ievērojuši pagājušajā gadā pieļautās kļūdas un, nerēķinoties ar šā gada īpatnībām, proti, ka siena novākšanas un skābbarības sagatavošanas laiks iestāties agrāk nekā parasti, ielīdzinājuši sagatavošanos un kavējas ar šo darbu izvērsanu. Līdz šim laikam vairākos republikas kolchozos nav izlaboti zāles plāvēji, zirgu grābekļi un citi siena novākšanas inventārs: mašīnu un traktoru stacijās nav izremontētas daudzas traktorvilkmes zāles plaujmašīnas, skābbarības griezēji un siena šķūres. Kolchozu un padomju saimniecību lielākajā daļā nav noorganizēta skābbarības tvertņu un siena šķūņu tīrīšana un labošana, nebūvē jaunas skābbarības tvertnes,

šķūņus un nojumes lopbarības glabāšanai. Ilgāka vilcināšanās ar siena novākšanas un skābbarības sagatavošanas izvērsanu var ļoti ielīdzināt šos darbus, un tas nopietni kaitēs lopbarības sagatavošanai un mazinās iespējas iegūt siena un skābbarību no otriem plāvuļiem.

Daudzās MTS, kolchozos un padomju saimniecībās nav sadalīti siena novākšanas un skābbarības sagatavošanas darba plāni. Nav ierādītas dabā platības siena novākšanai ar traktoru un laukopības brigāžu spēkiem.

Ievērojami paplašinātās, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, daudzgadīgo zāļu platības un labās izredzes uz sēto zāļu un dabisko plauju siena ražu rada visus priekšnoteikumus, lai šogad katrā kolchozā un padomju saimniecībā sagādātu siena krājumus pusotra divu gadu patēriņa apjomā. Skābbarības un citas sulīgās barības sagādāšana nepieciešamajā daudzumā būs atkarīga no kukuruzas un citu skābbarības kultūru, kā arī no lopbarības sakpaugu ražas. Taču, lai iegūtu augstu lopbarības kultūru ražu, maksimāli jāpaplašina to platības un vasarā teicami jākopj sējumi.

Latvijas KP CK biroja un republikas Ministru Padomes lēmumā uzsvērts, ka lopbarības sagatavošanas darbu sekmiņa veikšana šajā gadā ir svarīgākais priekšnoteikums kolchozu un padomju saimniecību lopkopības tālākai kāpināšanai un lopkopības produktu ražošanas ievērojamai palielināšanai.

Latvijas KP CK birojs un Ministru Padome uzliek par pienākumu republikas Lauksaimniecības ministrijai, partijas rajonu komitejām un rajonu izpildkomitejām, MTS un padomju saimniecību direktoriem un kolchozu priekšsēdētājiem nodrošināt siena novākšanas un skābbarības sagatavošanas izvērsanu katrā kolchozā un padomju saimniecībā ar tādu aprēķinu, lai sēto zāļu pirmā plauja undabisko plauju novākšana, kā arī skābbarības sagatavošana no savvaļas zālēm tiktu pabeigta ne vēlāk par 15.—20. jūliju.

Tādēļ Latvijas KP CK un Ministru Padome uzdod: iesaistīt siena novākšanā un skābbarības sagatavošanā MTS, kolchozu un padomju saimniecību tehniku un no-

drošināt tās ražīgu izmantošanu. Laukos, kas aizauguši krūmiem, siens jāplauj rokām: pareizi organizēt siena novākšanu, nodrošinot siena savlaicīgu žāvēšanu un savešanu šķūņos. Plaši jāpraktizē siena žāvēšana zārdos. Ja laiks ir lietains un noplauto zāli nav iespējams izžāvēt, tā jāizmanto skābbarības sagatavošanai;

nodrošināt katrā kolchozā un padomju saimniecībā vitamīnsiena sagatavošanu, izmantojot šim nolūkam zaļo masu, kas iegūta, plaujot āboliņus, no kura otrā plāvuma iegūts sēklu, kā arī lucernas sējumus;

organizēt noplautā siena savlaicīgu uzskaiti, savešanu šķūņos un iegrāmatošanu, nepieļaujot siena izvazāšanu;

kopš pirmajām siena novākšanas dienām organizēt darbu tā, lai kolchozi nodotu siena valstij obligatajās piegādēs un naturmaksā par MTS darbu;

nodrošināt, lai lauksaimniecības specialisti rūpētos par lopbarības skābēšanas noteikumu stingru ievērošanu. Masas ielīdzināšana ikvienā skābbarības tvertnē jāveic ātri, sasmalcinot un labi sablīvējot skābējamo masu, jānodrošina piepildīto skābbarības tvertņu rūpīga noseģšana. Ja trūkst izklātu skābbarības tvertņu, jāpraktizē skābēšana kaudzēs. Pirms labības novākšanas sākuma katrā kolchozā un padomju saimniecībā, izmantojot savvaļas zāles, jāieskābē vismaz 40—50 procenti no visa plānā paredzētā skābbarības daudzuma. Skābēšanai jāizmanto ziemas rudzu sējumi, kas paredzēti kā papildbarība lopiem un nav tikuši nolaisti zaļbarībai; katrā kolchozā pēc kolchoznieku kopsapulces lēmuma jānosaka to kolchoznieku darba normas un papildsamaksas kārtība, kuri piedalās siena plaujā un skābbarības sagatavošanā, paredzot viņiem izsniegt līdz 10 procentiem no noplautā siena; jāiesaista lopbarības sagatavošanas darbos kolchozu strādnieku un kalpotāju ģimenes, kas dzīvo laukos, nosakot viņu darba samaksas kārtību un materiālos stimulus par izstrādes normu izpildīšanu un pārsniegšanu;

nodrošināt rušināmo lopbarības kultūru ravēšanu un rindstarpu apstrādāšanu divas trīs reizes visā platībā, īpašu uzmanību veltījot kukuruzas sējumu kopšanai. Kukuruzas lauku virsmeslošanai jāizmanto vietējie un minerālmēsli;

līdz 20. jūnijam katrā kolchozā un padomju saimniecībā izraudzīt daudzgadīgo zāļu sēklas laukus. Katrā saimniecībā jānodrošina, lai atstātu sēklas laukus tādā apjomā, kas garantētu daudzgadīgo zāļu sēklu krājumu izveidošanu diviem gadiem.

Latvijas KP CK un Ministru Padome uzliek par pienākumu republikas Lauksaimniecības ministrijas materiāli tehniskās apgādes galvenajai pārvaldei un Latvijas patērētāju biedrību savienībai veikt pasākumus, lai apmierinātu kolchozu, MTS un padomju saimniecību pieprasījumus pēc zāles plāvējiem, zirga grābekļiem, kā arī nodrošināt tos ar rezerves daļām, materiāliem un sīko inventāru, kas nepieciešami siena novākšanai un skābbarības sagatavošanai.

Latvijas KP CK un Ministru Padome uzdod rajonu izpildkomitejām, sadalot plavas, kas rajoniem ierādītas Valsts zemes fonda, Valsts mežu fonda zemēs un atsavinātajās joslās gar šosejām, piešķirt tās vispirms kolchoziem un padomju saimniecībām, kam trūkst plauju.

Latvijas KP CK un Ministru Padome uzliek par pienākumu partijas rajonu komitejām un kolchozu, MTS un padomju saimniecību partijas pirmorganizācijām:

izvērst kolchoznieku un padomju saimniecību strādnieku vidū plašu masu politisko darbu par lopbarības sagatavošanas nozīmi lopkopības tālākā izvērsanā un lopkopības produktu ražošanas tālākā palielināšanā;

organizēt starp kolchoziem, padomju saimniecībām, MTS un brigādēm socialistisko sacensību par savlaicīgu un teicamu siena novākšanu un skābbarības sagatavošanu.

Latvijas KP CK un Ministru Padome uzliek par pienākumu republikānisko laikrakstu redakcijām sistemātiski atspoguļot presē darba gaitu un kolchozu, MTS un padomju saimniecību labāko pieredzi lopbarības sagatavošanā. (LTA)

REPORTAŽA Mechanizatori gatavoja ražas novākšanai

Šodien Kuldīgas MTS pagalmā neredz nevienu labības kuleju, maz ir arī kombainu un citu lauksaimniecības piekabes mašīnu. Taču tas nebūt nenozīmē, ka mechanizatori negatavoja ražas novākšanai.

Kā paskaidro MTS galvenais agronoms b. Bullis, tad šogad mechanizatori lauksaimniecības mašīnu remontētāji ir saņēmuši jaunu darbnīcu. Tur gaišas telpas ierādītas kalējiem, virpotājiem un atslēdzniekiem.

...Pie jaunās darbnīcas valda liela darba rosme. Lūk, kalējs b. Jurgenovskis beidz pagatavot kādu detaļu remontējamai kulmašīnai, bet pie kombaina redzam kombainierus bb. Andersonu un Lakševicu. Pagājušajā sezonā viņi ražas novākšanas periodā kombainieru socialistiskajā sacensībā gāja priekšgalā. Arī šogad viņi negrib padoties, tādēļ savus kombainus savlaicīgi izremontējuši, tos vēlreiz pārbauda un palīdz citiem biedriem.

Pie darbnīcas darba kārtībā redzam vairākus zāles plāvējus un skābbarības griezējus. Un, lūk, arī pats lauksaimniecības mašīnu inženieris b. Šneiders. Uz lūgumu pastāstīt, kā mechanizatori gatavoja ražas novākšanai, b. Šneiders atbildēja:

—Šogad ražas novākšanai būsim sagatavojušies daudz labāk nekā iepriekšējos gados. Jau ziemā sākām remontēt ražas novākšanai nepieciešamās mašīnas un agregātus un šodien jau esam daudz ko veikuši. Darba kārtībā ir 15 kombaini, no kuriem vairāki jau izbraukuši uz kolchoziem. Sakārtoti un saremontēti ir visi 10 zāles plāvēji un 6 skābbarības griezēji. Pašreiz pilnā sparā rit kulmašīnu remonts. 3 no tām jau ir sakārtotas, un tā kā talkā nāc paši vadītāji, tad pārējās 19 visas remontējam vienlaicīgi.

Viss ražas novākšanai vajadzīgais inventārs mums jāsaremontē un jāsakārto līdz 10. jūlijam, taču mēs, sacenšoties par Oktobra revolūcijas 40. gadadienas cēlīgu sagaidīšanu, esam apņēmušies visu tehniku sakārtot līdz 1. jūlijam.

A. Dzenītis

Jebkuros apstākļos veicām partijas uzdevumu

Lūdzam komunistu Žani Jansonu pastāstīt savas atmiņas par to, kā buržuaziskās iekārtas apstākļos Komunistiskās partijas biedri, iedzīti dziļi pagrīdē, cīnījās par padomju varu. Lūk, ko pastāstīja b. Jansons: — Bija 1937. gada pavasaris. Latvijas rūpniecības uzņēmumos sašaurinājās ražošana. Arī Kuldīgas rūpnīcās — finieru fabrikā „Vulkans” un Tūku fabrikā atlaida strādniekus, valdīja bezdarbs un vienkāršajiem cilvēkiem dzīve kļuva aizvien grūtāka. Ulmanis kliķēja bija nolēmuši, ka strādniekiem no pilsētām jāiet uz laukiem strādāt pie kulakiem. Šis lēmums izraisīja sašutumu strādnieku masās, jo pie lielsaimniekiem bija jāstrādā par ubagu grašiem. Ulmanis darīja visu, lai dotu iespēju pelēkajiem baroniem vairot savas bagātības uz darbaļaužu rēķina. Viens no šādiem pasākumiem bija arī laukstrādnieku ieviešana no Polijas, Lietuvas, kuriem bija jāstrādā pie kulakiem par ār-

kārtīgi zemu atalgojumu.

Buržuazija gatavojās grandiozi atzīmēt savus svētkus — 15. maiju. Pilsētā noritēja uzpošanas darbi: baltas krāsoja namu fasades, uzposa ielas, pagalmus, parkus. Tomēr vietējie komunisti jau labu laiku pirms maija gatavojās dot buržuazijai pretsparu. Mēs savu kārtīgo gatavojamies atzīmēt Vispasaules darbaļaužu svētkus — 1. Maiju. Partijas šūna, kurā darbojos es, brāļi Rūdofis un Jēkabs Mediņi un Vinholds no šūnas sekretara J. Rozes-Birkenfelda saņēmām uzdevumu — svētku priekšvakarā izplatīt Tūku fabrikā un finieru fabrikā „Vulkans” proklamācijas, uzrakstīt uz balti nokrāsotajam namu fasādēm lozungus.

Veikt šo uzdevumu vajadzēja ļoti uzmanīgi. Policisti un aizsargi svētku priekšvakarā kļuva ļoti trausli. Arī 1937. gada 1. Maija priekšvakarā uz aizdomu pamata arestēja vairākus pagrīdniekus no ci-

tām pilsētas šūnām. Arī mani 29. aprīlī aizveda uz policiju, bet, kā par brīnumu, paturēja tur piecas stundas un palaida. Laikam gribēja pabēdēt, sak, esi „prātīgs”.

Kaut gan draudēja iekrišana un cietums, partijas uzdevumu veicām. Naktī pārkļuvām fabriku iezogojumiem. Iekļuvuši rūpniecības teritorijās, izkaisījām proklamācijas. Uz balti krāsoto namu sienām tālu redzami bija lozungi: „Nest ar Ulmani!”, „Lai dzīvo 1. Maijs!” un citi. Lozungus uzrakstījām uz namu sienas tagadējā Gvardes ielā, pat uz policijas ēkas durvīm un sienas. Turpat patrulēja policisti Akmentiši, Mēness, Panterejevs, un, kā saka, viņu degungalā tad arī uzrakstījām savus lozungus.

Biedri no citām partijas šūnām vairākās vietās uzvilka sarkanos karogus.

Nākamā rītā pilsēta dūca kā bišu strops. Darbaļaudis ar gandarījumu lasīja proklamācijas un lozungus, kas aicināja iekļauties cīņā par pa-

domju varu, vērsties pret apspiedējiem un ekspluatatoriem. Stiprinājās darbaļaužu ticība tam, ka ekspluatatoru varai reiz pienāks gals.

Grūti klājās policistiem un aizsargiem. Nebija nemaz tik viegli nodzēst spilgtos lozungus no baltajām namu sienām, atrast „vainīgos”.

Iznāca tā, ka darbaļaudis savus svētkus nosvinēja godam, bet varasvīriem nācās pasvīst, lai līdz 15. maijam savestu kārtībā namu fasades. Jāsaka, ka mums bija ļoti laba krāsa, lozungus nevarēja tik viegli likvidēt. Dažviet nācās fasādi pārkrāsot pilnīgi no jauna.

Ik pasākums, ko veicām partijas uzdevumā, bija savienots ar risku, ar briesmām iekrist un vairākus gadus pavadīt cietumā, pārciest dažādus pamejumus. Tomēr tas mūs nebiedēja. Partijas uzdevums bija likums, kas izpildāms, neskatoties ne uz kādiem draudiem no policijas un aizsargiem.

V. Kļava

Pirmais siens šķūņos

Lauksaimniecības arteļa „Jaunā gvarde” plavās zālē šogad labi augusi. Lai ievāktu augstvērtīgu lopbarību, trešās brigades kolchoznieki sie-

na pļauju uzsāka jau pagājušās nedēļas sākumā. Tagad kolchoznieki Mārtiņš Grosbārts un Kristaps Elbers jau nopļāvuši 17 ha pļavu. Nopļauto

tūlīt sagrābj un žāvē. Pirmie vezumi augstvērtīgas lopbarības jau ievesti šķūņos.

K. Zieds

Pirms četrdesmit gadiem

IR TĀDA PARTIJA

1917. gada jūnijs. Revolūcija Krievijā ilga jau ceturto mēnesi. Taču revolūcijas galvenie jautājumi joprojām vēl palika neatrisināti. Buržuaziskā Pagaidu valdība nedeja tautai ne mieru, ne zemi, ne maizi. Tā turpināja imperialistisko laupīšanas karu un negribēja veikt nekādus pasākumus, kas varētu aizsargāt kapitālistu un muļnieku intereses. Tā sūtīja uz laukiem soda ekspedīcijas un karaspēku, lai aizsargātu muļnieku īpašumus, un turpināja veco lieloalstisko politiku pret daudzajām Krievijā dzīvojošām tautībām.

Meņševiki un eseri, kas saimniekoja Padomēs visosādi atbalstīja Pagaidu valdības kontr-revolucionāro politiku. Viņi uzskatīja revolūciju par pabeigtu, un visu, kas tika uzsākts, lai cīnītos par revolūcijas tālāku attīstību, tie nosauca par „sazvērestību”. Spilgti meņševiki un eseri nodevības piemērs bija viņu testāšanās tā saucamajā Pagaidu valdības koalīcijā (Cereteli, Skobeļevs, Černovs, Kerenskis un citi).

Boļševiku partija viena pati stāvēja cīņā pret buržuaziskajām partijām organizēja masas cīņai par buržuaziski demokrātiskās revolūcijas pāraugšanu socialistiskajā revolūcijā.

Boļševiki neatlaidīgi izskaidroja masām, ka revolūcija nav pabeigta, ka divvaldība nevar ilgi pastāvēt un ka tā jānomaiņa vai nu Pagaidu valdības, vai arī Padomju vienvaldībai. Viņi aicināja tautu cīnīties par Padomju varu. Boļševiku lozungi: „Visu varu Padomēm!”, „Nost desmit ministrus kapitalistiem!”, „Maizi, mieru un brīvību!”, „Strādnieku kontroli ražošanā!” aroden vairāk kļuva par plašu tautas masu lozungiem.

Revolūcijas pirmajā periodā boļševiki neprasija nekādas gāzti Pagaidu valdību, jo toreiz, kā norādīja V. I. Lēņins, vēl nebija pārvarēta masu neapziņīgā uzticība Pagaidu valdībai. Šādos apstākļos boļševiki uzskatīja par iespējamu iekarot vairākumu Padomēs un mainīt to politiku, izvērst izskaidrošanas darbu, bet pēc tam ar Padomju palīdzību grozīt valdības sastāvu un politiku.

Imperialistiskās buržuazijas agentu-izlīdzēju partiju atmaskošanas galvenais līdzeklis, kā arī masu revolucionārās mobilizācijas līdzeklis bija cīņa par lozungu „Visu varu Padomēm!” realizēšanu.

Par boļševiku aroden lielāko ietekmi masās spilgti liecināja mūsu partijas, V. I. Lēņina cīņa Pirmajā Viskrievijas Padom-

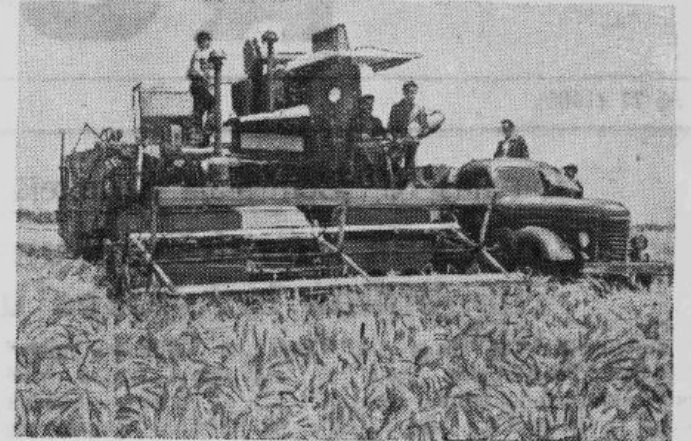
ju kongresā, kā arī grandiozā politiskā demonstrācija, kas notika šā kongresa dienās.

Šis Padomju kongress sakās 3. (16.) jūnijā un ilga trīs nedēļas. Vairākums kongresā bija meņševikiem un eseriem. Eseriem bija 285 mandāti ar lēmēja balsstiesībām, meņševikiem — 248, bet boļševikiem tikai 105 mandāti. Tiesa, kongresa sastāvs jau vairs neatbilda toreizējai revolūcijas attīstības pakāpei. Tautas masas aroden mazāk ticēja eseriem un meņševikiem. Šķītu spēku samērs strauji mainījās socialistiskās revolūcijas labā. Meņševiki un eseri visosādi centās pārvērst kongresu par „runātavu”. Kongresā meņševiki un eseri savos demagogiskos runu plādos centās izteļot visus labumus, ko Krievijai solot „revolucionārā demokrātija”. Tā nav nejausība, ka pirmais kongress bija visilgākais no visiem Padomju kongresiem.

Apspriežot revolūcijas galvenos jautājumus — jautājumu par varu, meņševiki un eseri centās pierādīt, ka nepieciešama koalīcija (savienība) ar buržuaziju. Izmantotot savu vairākumu, meņševiki un eseri kongresā pieņēma savas rezolūcijas, kurās tie atbalstīja Pagaidu valdību. Meņševiku līderis Cereteli

Mūsu Dzimtenes laukos

Azerbaidžānas republikas kolchozos sākusies izlases veidā labības novākšana. Labus rezultātus ražas novākšanā gūst Saatlinskā rajona Lēņina vārdā nosauktajā kolchozā, kurā strādā Krasnoseļskas MTS mehanizatori. Dienā viņi novāc 12—15 hektarus un izkuļ no katra hektara 26 cent graudu.

Attēls: Krasnoseļskas MTS mehanizatori novāc labību Lēņina vārdā nosauktajā kolchozā.

Pļauj miežus

Karsts un sauss laiks iestājies Kabardas — Balkaras Autonomajā Padomju socialistiskajā republikā. Lielās platībās strauji brīst labība. Vairāku stepes un priekškalnu rajonu kolchozi 12 — 15

dienas agrāk nekā pērn sākuši pļaut ziemas miežus. Tos novāc ar dalīto paņēmieni.

Republikā paredzēts šādā veidā novākt gandrīz visu labību.

Ar lidmašīnu sēj rīsu

Piejūras novada Daubichinas rīsa audzēšanas padomju saimniecību laukos pirmo reizi 21 hektara platībā izmēģināja rīsa sēju ar lidmašīnu. Visu šo platību pi-

lots apsēja 5 stundās, kamēr, sējot ar traktora sējmašīnu, būtu jāstrādā četras dienas. Turklāt sēja ar lidmašīnu izmaksāja piecas reizes lētāk. Iesētais rīss jau labi sazēlis.

15 kg piena no govs dienā

Rjazaņas apgabala kolchozos piecos mēnešos no katras govs izslaukti 1167 kg piena, jeb par 150 kg vairāk nekā šajā pašā laikā pērn. 12 ra-

jonos no katras govs ik dienas iegūst vairāk nekā 16 kg piena. Caurmērā izslaukums dienā apgabalā sasniegts 15 kilogramus.

kongresā sacīja, ka tikai koalīcijas politika var glābt revolūciju, ka nav tādas partijas, kas viena pati ņemtu valsts varu savās rokās un uzņemtos atbildību par Krievijas likteni. Kā atbilde uz to kongresa zālē atskanēja sauciens:

— Ir tāda partija!

To teica V. I. Lēņins.

Lēņina pārliecinošais „Ir”, kas bija pateikts boļševiku vārdā un nostādīts pretim izlīdzēju „nav”, lika visiem kongresa delegātiem kļūt sevišķi uzmanīgiem. Draugos tas radīja prieku, bet ienaidniekos — satraukumu. Delegātiem vērīgi klausoties, Lēņins teica pārliecinošu runu. Viņš teica, ka tikai Padomju vara var dot darbaļaudim maizi, zemniekiem zemi, panākt mieru un glābt Krieviju no sabrukuma. Lēņins sacīja, ka meņševiki un eseri neļauj Padomēm izpildīt to vēsturisko lomu. Vladimirs Iljičs izskaidroja boļševiku partijas līniju. Šo līniju Lēņins jau agrāk bija formulējis savās slavenajās „Aprīļa tezēs”, un to atbalstīja boļševiku Aprīļa konference.

Pēc dažām dienām V. I. Lēņina kongresā teica vēl vienu runu — par karu un mieru. Šajā runā lielais revolūcijas vadonis nesaudzīgi atmaskoja meņševiku un eseri izlīdzēju politiskās liekulības kara un miera jautājumos, kā arī norādīja ceļu uz demokrātiska miera noslēgšanu.

Pirmais Padomju kongress skaidri parādīja, cik plats bezdibenis šķīr revolucionāro pro-

letariata partiju — boļševikus no izlīdzēju partijām — meņševikiem un eseriem. Un to nevarēja nesaskatīt plašās darbaļaužu masas. Lēņina runu un kongresa izvirzīto boļševistisko rezolūciju atbalsts dziļi iespaidās darbaļaužu masās, iekoveļnot tajās naidu pret izlīdzējiem un ceļot šķīras pašapziņu.

Boļševiku darbam masās bija lieli panākumi. To spilgti parādīja strādnieku un zaidātu demonstrācija Petrogradā 1917. gada 18. jūnijā (1. jūlijā).

Meņševiki un eseri gribēja panākt, lai šī demonstrācija notiktu ar lozungiem par uzticību Pagaidu valdībai, taču viņi pievilās. Demonstrācija, kurā piedalījās apmēram 500 tūkstoši cilvēku, noritēja ar boļševiku lozungiem. Tā parādīja masu pieaugošu revolucionārisma un uzticību boļševiku partijai.

Tādējādi masas savā vēsturiskajā pieredzē soli pa solim pašas pārliecinājās, ka pareiza ir boļševiku partijas politika un ka šī partija ir uzticīga tautas lietām. Darbaļaudis apņēmīgi pārgāja boļševiku pusē.

Balstoties uz šo lielo tautas uzticību, partija Lēņina vadībā nemitīgi krāja spēkus un gatavojās jaunajam, socialistiskajam revolūcijas posmam, kura visai varai bija jāpāriet strādnieku un zemnieku rokās.

I. Bokovs

ĀRSTA PADOMS

Aborta kaitīgums

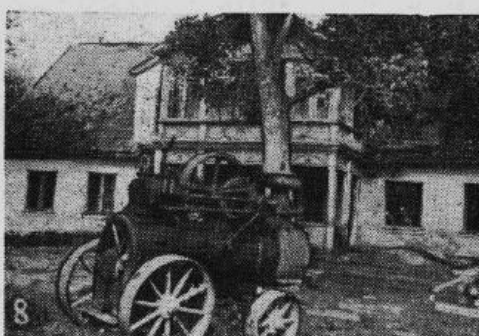
Arste M. Drība

(LTA)

Intervija kolchozā «Aktivists»

Nesen „Kritikas gaismā” ieradās cīemos kolchozā „Aktivists” un ieraudzīja sen neredzētus brīnumus. Gluži kā pēc kādas viesuļvētras ap kantori rēgojās saplošiti dažādu rādītāju dēļi. Iepretim atradās šķūnis, kurš pārvērts garāžā, bet aiz tā skatīties un brīnīties... pa puslīdī piešķūbušas un pierūgu-

šas skābbarības tvertnes neviens vēl nav iztirījis. Tām līdzās vesels lopbarības sagatavošanas kombināts. Tur ir gan lopbarības sūtīnāms kolonas, gan sakņu mazgātājs (skat. augšējā uzņēmumā), taču viss atrodas sen klajas debess. Par šāda kombināta radīšanu zem klajas debess kolchoza valde nepriecāties vien nevar, tikai kolchoznieki ir sašutuši un saka, ka sarūsējušās mašīnas diez vai rudenī kads varēs iekustināt un iznāks tā, ka visito iegādei izdotie rubliši būs vējš.

Pēc īsas sarunas ar kolchoza vadošajiem darbiniekiem „Kritikas gaismā” devās apmeklēt kolchoza galveno lopkopības centru, kurš atrodas krāšņajā „Nabas” ezera krastā. Un atkal pārsteigums pārsteiguma galā.

Ja lopkopiem tur ir gaļas un labas mītnes, bet ne tā dzīvo to kopēji. Lūk, uzņēmumā pēc pir-

mā acu uzmetiena jūs redzat koku letvertu lielu ēku. Varbūt teiksim — kas tur kalt dzīvot. Taču paskatīties vīrišķi un jūs ieraudzīsiet, ka ēkai dažviet pat trūkst logu rāmja. Iejojot jūs pārsteigs vēl lielāka postaža. Sienas ir nokvēpušas līdz nepazīšanai. Dažviet pat griesti ir iebrukusi, bet citur līdus laikā sūcas cauri ūdens. Jā, nepatikami, tur dzīvot, bet lopkopji vēl joprojām ir cerības, ka reizl taču pienāks diena, kad valde arī viņus atcerēs un mājās saremontēs. Jā, varbūt uzņēmuma priekšplānā ievērojāt lokomobili. Atklāti runājot jāsaka, ka tai draud tās pat liktenis, kā augšējā uzņēmumā redzamajiem agregātiem.

Liekas, ka šie uzņēmumi kolchoza „Aktivists” valdei atvērs acis un tā savās mājās ievēdīs kārtību.

Tas nedara godu pilsētai

Kad šā gada pavasarī rajona pārtērētāju biedrību savienība uzsāka jaunajam universālveikala ēkas būvi, pilsētas darbaļaudis par to tikai priecājās. Drīz ap būvniecību izauga dēļu aita, tika rakti pamati un veikti citi priekšdarbi celtniecībai.

Bet jauncelmes darbu plašo vērīenu aptumšoja viens „bet”, kam punktu pielika būvbrigades vīri. Atsprostota ie-

ēja un aiznāgļotas durvis tika pie kolchozu tirgus laukuma esošajai aitei. Kur nu mēs iesim? Izmisusi valcāja kolchozu tirgus tirdzniecībai. Vai tie nu nav „malēnieši”, sirdijās autobusu pasažieri, kuru skaits dienā sniedzas pāri pusūkstošim, jauna vēl nav uztaisīta, bet vecā jau aiznāgļota ciet. Un viņi visi dabiskās vajadzības izdara turpat blakus esošajā krāšņajā parkā, pie tribīnes un rajo-

Mūsdienu indiani

Lasot literatūru par seno indianu cīņu savstarpējiem uzbrukumiem un sirojumiem, acu priekšā uzaust aina: apkārtne viss kluss un mierīgs. Te pēkšņi atskan kaujas saucieni, parādās apbruņojušos vīru bars, gaiss zib indianu kaujas cīrvi un tad let vaļā.

Miers un klusums pagājušajā svētdienā valdīja arī pie Nabas ezera. Bet tad ne visvairs literatūrā, bet īstenībā ezera krastā iepretim kolchoza „Aktivists” liellopu novietnei „Nabas” parādījās vairāki vīri. Gaiss nozibēja cīrvi un sākās uzbrukums... krastmalā pieslēgtajām laivām. Visenerģiskāk, bruņojies diviem cīrviem, „cīnījās” uzbrucēju vadonis un drīz vien, atkusuot uzvaras saucieniem, laiva tika iestumta ūdenī. Pamanījuši uzbrukumu, atsteidzās vietējie iedzīvotāji, taču uzbrucēju vadonis, nostāties uzvarētāja pozā nolaupītajā laivā, augstprātīgi atklēdza: — Ja jums ko vajag, sūdzieties milicijai!

Šajā brīdī tiem, kas bija atsteigušies glābt, kas glābjams, kļuva skaidrs, ka šis vīrs ar seno indianu manierēm nav nevienš cits kā bijušais ATK-7 strādnieks Gašanskis, tas pats, kura sirojumā ezera apkārtne un uzbrukumi pieslēgtajām laivām jau visu pavasari nedēd mieri apkārtne iedzīvotājiem.

Stāsta, ka indiani pēc uzbrukuma jāvuši apkārtne visam atkal nomierināties un tikai tad devušies jaunā uzbrukumā. Gluži tāpat notika Nabas ezera krastā. Kad norima apbūtais izskaidrošanās trokšnis un tuvumā neviena nebija, sākās jauns uzbrukums, šoreiz Kuldīgas MTS darbinieka Gruntiņa laivā. Atkal zibēja cīrvi, zvadzēja kōde un laiva ar trīs vīriem iepeldēja ezerā. Par to, ka tie nav isti indiani, bet „mūsdienu indiani”, liecināja vienīgi krastā atstātā tehnika — automašīna GAZ-51 ar numuru JF-05-43. Septiņā autotransporta kantori var uzzināt, ka tā ir šī kantora mašīna un uzticēta šoferim Goldmanim.

Atliek piebilst, ka šeit darbs vienīgi milicijas darbiniekiem, lai atradinātu Gašanski un pārējos „laivu varoņus” no seno indianu manierēm. J. Urkļa

Technikas jaunumi ārzemēs

● Losandželosā notika izstāde, kur daudz apmeklētāju uzmanību saistīja elektriskā kabatas baterija. „Ta tad brīnumus atraduši! It kā mēs nebūtu redzējuši kabatas baterijas... — viens otrs no jums iedomājās, to izlasījis. Mazliet pacietības! Šī kabatas baterija ir ievērojama ar to, ka tā var darboties nepārtraukti

10 gadus bez baterijas maiņas! 8 specialas fotošūnas saules enerģiju pārveido elektriskajā, tādējādi nodrošinot bateriju ar „degvielu”.

● „Leduc 021” — tā saucas jaunā superfoniskā (t. i. — ātrāk par skaņu lidojošā) franču lidmašīna. Šo atomenerģi-

jas darbināto „putnu” nesen izmēģinājis pilots Džins Sarraila — lidojums beidzies laimīgi, iespējams, pateicoties lidmašīnas autoru tālredzībai — katras kļūmes gadījumā kabīnē kopā ar pilotu spēj atvienoties no lidmašīnas ķermeņa un izmantojot izpletni, mierīgi nolaieties.

Kausa izcīņa vieglatlētikā Ventspils zonas sacensībās

Svētdien, 9. jūnijā Ventspils stadionā notika Latvijas PSR kausa izcīņas vieglatlētikā Ventspils zonas sacensības, kurās piedalījās Ventspils pilsētas, Aizputes un Kuldīgas rajonu izlases komandas.

Neraugoties uz to, ka mūsu rajona izlases komanda uz sacensībām izbrauca vājinātā sastāvā, tika izcīnīta 2. vieta un līdz ar to iegūtas tiesības piedalīties republikas kausa izcīņas otrās kārtas sacensībās.

Teicamus panākumus guva M. Lagzdīna. Šogad trešo reizi piedaloties sacensībās, viņš arī trešo reizi pēc kārtas laboja rajona rekordu augstlēkšanā, pie kam šoreiz viņš jaunais rekords 1,45 m atbilst II sporta klasei. Līdz ar to viņa izcīnīja pārliecinošu 1. vietu.

Otru uzvaru jaunā rajona rekorda laikā — 13,3 sekundes Lagzdīna izcīnīja 80 m barjerskrējienā.

Arī mūsu rajona vīrieši laboja divus rekordus, no ku-

riem sevišķi iepriecina G. Demitera sasniegums trīssoļlēkšanā — 13,06 m. Šajā disciplīnā viņš izcīnīja pārliecinošu 1. vietu. Negaidītu uzvaru diskmešanā guva J. Mežaks. Viņa rezultāts 34,53 m ir jauns rajona rekords. Otru 1. vietu J. Mežaks ar laiku 12,1 sek. izcīnīja 100 m skrējienā.

Dubultuzvaru guva arī N. Roce, kura 100 m noskrēja 14,2 sek. un tāllēkšanā uzrādīja rezultātu 4,83 m. Tāllēkšanā 2. vietu ar rezultātu 4,5 m izcīnīja mūsu rajona pārstāve R. Agriņa.

500 m skrējienā daudz pārkāps par saviem pretiniekiem bija J. Rundāns ar laiku 16 min. 39,6 sek.

Augstlēkšanā J. Valners ar atkārtotu rajona rekordu 1,70 izcīnīja 1. vietu.

Lodes grūšanā M. Balabka ar rezultātu 9,63 m bija trešā.

Vāji bija mūsu vieglatlektu sasniegumi šķēpa mešanā sievietēm un 800 m skrējienā un lodes grūšanā vīriešiem.

L. Trumšlāps

IRINA BUGRIMOVA

Mana profesija

(4. turpinājums)

Aiceros vēl ļoti labi oacu zveņu dresētāju uzstāšanās mūsu zemes cirkos. Tie bija Kārlis Šneiders, Seilora Haksona, Laci Kaiters, Madrago un citi. Madrago parasti tīģerus arenā piekapa. Sievietes un bērni viņas izrādes raudāja. Laci Kaiters, kad viņš uzstājās pie mums 1931. gadā, burtiski terorizēja lauvos. Pie tam ārzemju artistu nevienu triku nespēja parādīt nepieņemtā zveņu.

Krievu zveņu dresētāji pirmo padomju varas gadus gandrīz nemaz neuzstājās. Tikai sākot ap 30. gadu, padomju cirka sāka strādāt tādi leņķerjami zveņu dresētāji kā Nikolajs Gladiščikovs un Boriss Ēders. Viņu dresūra bija maiga un humāna, bet tas netraucēja sagatavot interesantas un sarežģītas atrakcijas. Zveři izrādījās, strādāja ar patiku. Viņu atrakcijas bija daudz labākas un interesantākas nekā ārzemju.

Padomju zveņu dresētāji audzināja zveņus ne terorizējami tos, bet apbalvodami par labi izpildītiem trikiem un uzdevumu atpazīšanu. Agrāk pie mums kā zveņu dresētāji strādāja vienīgi vīrieši. Es nolēmu savu māžu ziedot šai bīstamai, bet interesantai profesijai.

Cirka galvenā pārvalde palīdzēja man iegādāties vēl trīs lauvos. Sākās no jauna nogurdinošie mēģinājumi, audzēkņu raksturu studēšana.

Lauvas pierada manai glāstīšanai, te pavēlōšai, te bargai balsij. Lauvas labi ieklausās sava dresētāja balsi intonācijā, sākot saprast un atšķirt. Tāpēc arī zveņu dresētāji vienmēr sarunājas ar saviem zveņiem un tikai ļoti retos gadījumos lieto pātagu. Kādreiz rudeni apsaldējos un aizsmaku. Lai nebūtu jāatliek vakara izrāde, visu dienu dzēru karstu pienu ar boržomu, lai līdz vakaram atlabtu. Bet aizsmakums tā ir nepārgāja. Izrādes laikā lauvos nesadzirdēja manu balsi, strādāja bez saprindzinājuma, manu žestikulāciju tie gandrīz nesaprata, bet labi zināmos trikus zveři izpildīja ne labprāt. Viņi nesaprata, kas ar mani noticis.

Parasti lauvas jau no tālles zināja manu tuvošanos, zināja, ka es tiem atnesīšu pienu

un gabaliņu gardu gaļu. Parasti pie zveņiem gāju vienā noteiktā apģērbā, baroju tos, pēc tam ilgi sēdēju pie bāriem, novēroju, kā tie rotājas stundām ilgi, vēroju, kā uzvedas, studēju viņu raksturu.

Tā pagāja vairāki mēneši. Sāku patstāvīgās uzstāšanās. Padomju skatītāji uzaņma izrādes ļoti atsaucīgi. Tas lika domāt par jaunu atrakciju sagatavošanu, strādāt vēl labāk nekā līdz šim. Viens no tālēmjuuntem trikiem bija: „lauvas gaisā”.

LAUVA ŠĀPOLĒS

Lauvas tāpat kā citi plēsīgi zveři ļoti baidās no augstuma. Ļoti ilgi nācās strādāt, lai pieradinātu lauvu mierīgi izturēties šāpolēs. Cezars un Kajs acumirkli lēca nost no šāpolēm, līdz ko tos mazliet pacēla vīrs manežas. Ko darīt?

Kādreiz man izdevās uz šāpolēm uzcīnāt Taimuru, pat nostājos tam blakus. Nogāstīju lauvu un pasniedzu tam gabaliņu gaļas un devu zīmī paliģiem. Paliģi sāka pacelt šāpoles. Taimurs vīlīgi nodrebēja un žēli skatījās mani. Es turpināju viņu glāstīt un saucu Taimuru vismīļākajos vārdos. Un, lūk, mēs jau esam pacēlušies pusotrus metrus vīrs manežas. Bet acumirkli Taimurs paskatījās lejup un nolēca.

Šāpoles nolaida. Piegāju Taimuram no jauna to nogāstīju un vēltīju tam vismaigākos vārdus, centos no jauna pievest lauvu šāpolēm. Kaut arī ar lielu neuzticību, Taimurs pienāca pie šāpolēm. Beidzot izdevās to nosēdināt šāpolēs. Šāpoles no jauna pacēlās. Šoreiz devu zīmī šāpoles apturēt metru augstumā. No jauna sāku barot un glāstīt Taimuru. Tā mēs nosēdējām metru augstu vīrs manežas četrdesmit minūtes. Paskatīdamies lejup, lauva vairs neizrādīja nemiera pazīmes. Tas bija pirmais panākums. To vajadzēja nostiprināt.

(Turpinājums sekos)

Redaktora v. E. Adamsons